

Jadwiga Kruszyna

Wizyta studyjna do Belgii**01-08.12.2013 r.**

*„Prawdziwy akt odkrycia nie polega
na odnajdywaniu nowych łądów,
lecz na patrzeniu na stare w nowy sposób.”*

Marcel Proust

Wizyta zorganizowana została w ramach projektu „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap III” realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim i Erą Ewaluacji sp. z o. o.

Dała możliwość zapoznania się zasadami funkcjonowania systemu edukacji i nadzoru pedagogicznego w Belgii oraz wdrożenia poznanych dobrych praktyk w polskiej rzeczywistości. Podczas wizyty poruszono wiele problemów związanych z oświatą, ale odniosę się do zagadnienia dotyczącego wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. W obydwu systemach można dostrzec wiele podobieństw w zakresie wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W belgijskich szkołach, podobnie jak w polskich, celem podejmowanych działań jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, zmniejszenie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia. Oto moje przemyślenia:

- 1) wspieranie dzieci rozpoczyna się już w przedszkolu – edukacja trwa trzy lata, ale w przypadku dziecka mającego trudności może być wydłużona o jeden rok;
- 2) po okresie przedszkolnym dziecko realizuje naukę w pierwszej klasie szkoły podstawowej, klasie „play and learn” lub w pierwszej klasie szkoły specjalnej – gdzie jest systematycznie wspierane;
- 3) w ciągu sześcioletniego okresu nauki w szkole podstawowej uczeń ma prawo dwukrotnie powtórzyć klasę;
- 4) po osiągnięciu wieku 12 lat może (za zgodą rodziców) przerwać edukację w szkole podstawowej po czwartej klasie i kontynuować ją w pierwszej klasie szkoły średniej, ukierunkowanej zawodowo, w której to realizuje program „B” (w szkołach średnich realizowany jest program „A” lub „B”);
- 5) każda szkoła we Flandrii współpracuje z Centrum Doradztwa (Wsparcia) dla uczniów (CLB) w ramach, którego zatrudniani są lekarze, pielęgniarki, pracownicy społeczni, psycholodzy i pedagodzy; działalność CLB obejmuje cztery obszary: wsparcie dla uczniów mających trudności w nauce, pomoc przy wyborze ścieżki edukacyjnej, zdrowie i rozwój fizyczny, a także rozwój społeczny i emocjonalny;
- 6) z kolei samorzady opracowują strategie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci na danym terenie; ustalone zadania realizują różne podmioty, w tym komisje funkcjonujące przy samorządzie, pracownicy urzędu, szkoły i inne instytucje wspierające rozwój dziecka;
- 7) formy pomocy dzieciom, młodzieży i ich rodzinom stosowane przez samorząd to, m.in.:
  - ✓ sprawnie i efektywnie działająca platforma, umożliwiająca szybką reakcję na potrzeby dzieci (urząd w Diest stawiany jest przez rząd Flandrii jako wzór do naśladowania przez inne samorzady);
  - ✓ przekazywanie rodzicom informacji, pism, itp. tłumaczonych na ich język ojczysty,
  - ✓ wsparcie materialne,
  - ✓ organizowanie tzw. wypożyczalni zabawek,
  - ✓ finansowanie działalności świetlic dla dzieci w wieku do 12 lat, których rodzice, ze względu na pracę, nie mogą zapewnić im opieki rano i po południu,
  - ✓ w przypadku braku miejsc w świetlicy – pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem, sprawowanej przez osobę wskazaną przez rodziców (np. dziadków, „opiekunki”),
  - ✓ dofinansowywanie dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży,
  - ✓ udostępnianie obiektów kulturalno-sportowych;
- 8) formy pomocy dzieciom, młodzieży i ich rodzinom realizowane w szkołach, to głównie:
  - ✓ indywidualizacja pracy z wychowankami,

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP III

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim i Erą Ewaluacji Sp. z o.o. w ramach

III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

ul. prof. Stanisława Łojasiewicza 4 • 30-348 Kraków III piętro, pokój 3.341 • tel. 126645744 • e-mail: npseo@uj.edu.pl

- ✓ organizacja dodatkowych zajęć służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia (np. z różnych zajęć obowiązkowych, a w szczególności nauki języka),
- ✓ organizacja dodatkowych zajęć dla uczniów ukierunkowanych na ich rozwój i przygotowanie do właściwego funkcjonowania w społeczeństwie, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, przezwyciężania trudności,
- ✓ poszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- ✓ doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie udzielania uczniom pomocy.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wszelkie działania podejmowane są głównie z myślą o dziecku. Zawsze i wszędzie podkreślano, że najważniejszy jest uczeń, jego dobre samopoczucie, bezpieczeństwo i rozwój.

Wizyta dostarczyła mi wielu cennych doświadczeń i wrażeń, była też okazją do nawiązania nowych kontaktów, zastanowienia się i refleksji nad zagadnieniami związanymi ze strukturą szkolnictwa, doradztwem nauczycieli oraz istotą ewaluacji.

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP III

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim i Erą Ewaluacji Sp. z o.o. w ramach

III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego